

Nr 74.

Av herr **Borg**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande tvångsarrendering av odlingsbar mark och i lägervall liggande odlad jord.

I vår tid söker man med ljus och lykta efter framkomliga vägar för att ur den svenska jorden utvinna så mycket produkter som möjligt. Många vägar har man också slagit in på, men ännu återstår att finna flera och mera framkomliga. Ty ännu ligga väldiga områden odlingsbar mark, såväl i södra och mellersta som det nordliga Sverige, som skulle kunna bära givande skördar. Dessutom ligga — trots allt som åtgjorts däråt — ganska stora områden odlad jord, som fått gå i lägervall. Allt detta är ett faktum, som ingen torde kunna bestrida.

Ute i bygderna står folket undrande och spörjande, varför så mycken fruktbar jord skall få ligga oberörd av människohand och varför det inte kan tillåtas folk att arbeta på densamma. Då man reser ute i bygderna, kommer den ene efter den andre och frågar: »Varför kan inte ni riksdagsmän ställa om, så vi få en liten jordbit att odla och bruka?» Med styrka framhålles, att det borde finnas en lag, varigenom man bleve i tillfälle att tvångsarrendera odlingsbar mark och odlad jord, som ligger i lägervall. Ja, folket kan inte förstå, varför så mycken jord skall ligga obrukad, i all synnerhet under dessa svåra tider. Bolagen, bruken och andra stora jordägare, som i stort sett äga den härovan omnämnda jorden, äro mycket ovilliga att arrendera ut en jordbit av nämnt slag till de mindre bemedlade, och sker det någon gång, blir det i flesta fall på sådana villkor, att det ställer sig mycket svårt att gå in på de uppställda villkoren. Tusental och återigen tusental av småfolk — små yrkesidkare, industri-, lant- och skogsarbetare och andra — önska inte något bättre än att få en jordbit att arbeta på. Många av dessa önska att genom arbete i jorden få

sin fulla försörjning. En del andra önska en jordbit att lägga sin hand vid på tider, då de inte äro upptagna i sitt huvudsakliga arbete. Något utöver vad som redan gjorts måste göras för att få fram en bättre sakernas ordning. Vi ha därför tänkt få en lag till stånd, som skulle göra det möjligt för folket att tvångsarrendera här ovan nämnda jord, men naturligt är, att allt måste genom lag tas på ett förståndigt sätt och från fall till fall prövas av en för detta ändamål fungerande institution.

Var och en kan förstå, att vi motionärer inte äro i stånd att skriva lagtext — i all synnerhet inte på den korta tid, som står oss till buds — lämplig för detta ändamål. Vi ha därför tänkt oss en skrivelse till Kungl. Maj:t i berörda avseende.

På grund av vad vi härovan anfört tillåta vi oss vördsamt föreslå,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta skyndsamt ut-arbeta och för riksdagen framlägga förslag till lag, som gör det möjligt för folket att tvångsarrendera odlingsbar mark och odlad jord, som fått gå i lägervall.

Stockholm den 25 januari 1918.

K. A. Borg.